

Avustuksen nimi: Erityisavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen

Avustuksen yleiskuvaus:

Avustuksella tuetaan Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä.

Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastamisen Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö. Kohderyhmänä on perusopetuksen vuosiluokkien 1–9 oppilaat.

Haku alkaa 24.1.2023 ja päättyy 28.2.2023 klo 16.15. (Tämä hakuilmoitus julkaistaan 16.1.2023)

Päätökset pyritään tekemään 30.4.2023 mennessä.

Avustukseen käytetään noin 17 miljoonaa euroa.

Avustukseen sovelletaan seuraavia säädöksiä: [valtionavustuslaki](#) (688/2001) ja [nuorisolaki](#) (1285/2016).

Mihin ja kenelle avustus on tarkoitettu?

Avustus on tarkoitettu kunnille, jotka voivat hakea avustusta joko yksin tai yhdessä toisten kuntien kanssa. Hakemukset toimitetaan aluehallintovirastoille. Avustusta haetaan aluehallinnon asiointipalvelussa <http://sahkoinenasiointi.ahtp.fi>

Avustuksen tavoite:

Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten mieleistä harrastamista koulupäivän yhteydessä. Harrastukset tulee valita ja järjestää lasten ja nuorten kuulemisesta saatujen toiveiden pohjalta. Kuuleminen tulee olla järjestetty vuonna 2022 tai 2023.

Kunnat voivat hyödyntää opetus- ja kulttuuriministeriön Koululaiskyselyn 2022 tuloksia ([Koululaiskyselyt harrastamisesta - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)) tai kuulla lapset ja nuoret kunnan omalla kuulemisella. Kuulemisessa tulee kysyä lasten ja nuorten harrastustoiveita koulukohtaisesti.

Avustus kohdistuu pääasiallisesti harrastusten ohjaajien ja erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten avustajien palkkakuluihin sekä matka- ja materiaalikuluihin. Avustuksesta osa voidaan kohdistaa myös kohtuullisiin koordinoitukuluihin.

***Miten avustusta haetaan?**

Avustusta haetaan aluehallintoviraston sähköisessä asiointipalvelussa [https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/Linkki toiselle sivustolleAvautuu uudessa välilehdessä](https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/Linkki_toiselle_sivustolleAvautuu_uudessa_välilehdessä). Jos se ei ole mahdollista, ota yhteyttä avustuksesta lisätietoja antavaan virkamieheen.

Hakemuksen tulee olla perillä viimeistään 28.2.2023 klo 16:15 mennessä. Hakemus hylätään, jos se saapuu aluehallintovirastoon määräajan jälkeen. Hakijalla on vastuu siitä, että hakemus saapuu perille määräaikaan mennessä.

Asiointipalvelun käyttöohjeet:

Asiointipalvelun käyttöohjeet löytyvät osoitteesta <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi/oppaat-ja-materiaalit>.

Aluehallintovirastoista myönnettävien valtionavustusten hakemukset tehdään aluehallintovirastojen asiointipalvelussa. Palvelun käyttämiseen tarvitaan Suomi.fi -tunnistusta, jossa käytetään hyväksi pankkitunnuksia, mobiilivarmennetta tai sirullista henkilökorttia.

Hakija täyttää hakulomakkeen ja toimittaa hakemuksen liitteineen asiointipalvelun kautta. Tämän lisäksi asiointipalvelun kautta

- tehdään mahdolliset hakemuksen täydennykset
- toimitetaan päätös hakijalle
- tehdään mahdolliset päätöstä koskevat muutospyyntöt
- raportoidaan avustuksen käyttö

Millä perusteella hakemuksia arvioidaan?

Jotta hakemus voidaan arvioida, sen tulee täyttää seuraavat hakijaa ja harrastustoimintaa koskevat ehdot.

Hakija (eli kunta tai useampi kunta yhdessä) vastaa koordinoinnista kunta- tai aluetasolla sekä paikallisten lähtökohtien huomioimisesta toteutuksessa. Hakija myös varmistaa sujuvan yhteistyön eri toimijoiden kuten koulujen (ml. yksityiset opetuksen järjestäjät) ja harrastusten järjestäjien kanssa.

Avustettavan harrastustoiminnan

- tulee tapahtua pääsääntöisesti koulun tiloissa tai koulua lähellä olevissa tiloissa. Harrastustoiminta voidaan järjestää myös muualla, mikäli harrastuksen sisältö sitä edellyttää (esimerkiksi uinti, laskettelu, keilailu, ratsastus, kulttuuriperintökerho).
- tulee olla koulupäivän yhteydessä (välittömästi oppituntien jälkeen tai niitä ennen aamulla) koulujen työaikana, huomioiden lasten ja nuorten jaksaminen ja aikataulut.
- tulee olla säännöllistä ja viikoittaista (perustelluista syistä tästä voidaan poiketa esimerkiksi silloin, kun ohjaaja saadaan koululle pitkän etäisyyden päästä). Harrastus voi koostua useasta eri lajista tai alasta, jotka vaihtelevat viikoittain tai kuukausittain.
- tulee käynnistyä viimeistään syyskuussa 2023 ja tulee kestää koko lukuvuoden ajan.
- tulee olla suunnattu joillekin tai kaikille perusopetuksen vuosiluokille 1-9 oppilaille (myös yksityis- ja harjoittelukoulujen oppilaat). 1.-2.- luokkalaisten lasten, jotka ovat mukana aamu- ja iltapäivätoiminnassa, osallistuminen Suomen mallin harrastustoimintaan voi tapahtua myös niin, että harrastusten järjestäjät ohjaavat harrastustoimintaa aamu- ja iltapäivätoiminnan puitteissa.
- tulee olla joko ohjattua toimintaa tai nuorten omaehtoista harrastamista valvotussa ympäristössä

Harrastuksen järjestäjinä voivat toimia

- urheiluseurat, kulttuuritoimijat (esimerkiksi lastenkulttuurikeskukset, museot, taidelaitokset ja perinneyhdistykset), nuorisojärjestöt, kunnat, yritykset ja muut harrastustoimintaa järjestävät yhteisöt.

Arviointia varten hakemukseen tulee sisältyä seuraavat kohdat, joita voi tarvittaessa täydentää liitteellä:

1. Kuvaus harrastusten järjestäjien valinnasta sekä kunnan ja harrastusten järjestäjien välisestä yhteistyöstä

Kunta voi itse toimia harrastusten järjestäjänä tai valita lasten ja nuorten toivomien harrastusten perusteella harrastusten järjestäjät, jotka voivat olla paikallisia, alueellisia tai valtakunnallisia toimijoita. Harrastusten järjestäjien valinnassa tulee painottaa harrastuksen järjestäjän ammattitaitoa ja ohjaustoiminnan laatua. Kunnan tulee tiedottaa harrastusten järjestämisen mahdollisuuksista ja painottaa toimijoiden valinnassa avoimuutta.

Kunnat voivat tiedottamisessa hyödyntää harrastustoimijoiden listaa ([Löydä harrastuksen järjestäjä - Harrastamisen Suomen malli](#))

Kunnan tulee antaa valituille harrastusten järjestäjille tarvittavat tiedot Harrastamisen Suomen mallista ja sopia harrastustoiminnasta ml. vastuukysymykset, yhteydenpito huoltajiin ja kouluihin, ohjaajasijaisuudet, harrastuksista tiedottaminen, mahdolliset kuljetuskysymykset ja koulun välineiden käyttö.

Kunnan tulee pitää säännöllisesti yhteyttä harrastusten järjestäjiin hankkeen toteutuksen aikana.

2. Koulukohtainen suunnitelma harrastustoiminnan järjestämisestä (erillinen liite)

Hakemuksen liitteenä tulee esittää harrastussuunnitelma, jossa on koulukohtaisesti seuraavat tiedot:

- mitä harrastuksia koululla on tarkoitus järjestää
- kerhojen määrä
- harrastusten järjestäjät ja ohjaajat sekä tarvittaessa suunnitelma vielä puuttuvien järjestäjien löytämiseksi. Vastuuhenkilön tulee olla 18 vuotta täyttänyt. Nuoremmat voivat toimia harrastusryhmän ohjaajina.
- jos harrastusta ei järjestetä koululla, missä harrastus toteutetaan
- miten kunta on huomionnut mahdolliset kielivähemmistöt kuten ruotsinkieliset ja saamenkieliset lapset ja nuoret

3. Etsivä harrastustoiminta sekä harrastustoiminnan esteettömyys ja saavutettavuus

Toimet, joilla pyritään siihen, että jokaiselle lapselle ja nuorelle harrastaminen on mahdollista. Kuntia kehoitetaan hyödyntämään etsivän harrastustoiminnan hyviä käytäntöjä

<https://harrastamisensuomenmalli.fi/tietoa/hyvat-kaytanteet/?filter=etsiva-harrastustoiminta>.

4. Harrastusmahdollisuuksista viestiminen lapsille, nuorille ja heidän huoltajilleen

Millä viestintäkanavilla ja -keinoilla harrastusmahdollisuuksista viestitään lapsille ja nuorille sekä heidän huoltajilleen? Miten viestintätapojen valinnassa otettu huomioon lasten ja nuorten mielipide?

5. Vakuutukset

Kunnan tulee vastata siitä, että kaikki osallistuvat lapset ja nuoret ovat vakuutettuina harrastamisen aikana.

6. Viestiminen Harrastamisen Suomen mallista kunnan verkkosivuilla

Hakemusten arviointikriteerit

Avustukset ovat harkinnanvaraisia. Arvioinnissa otetaan huomioon hankkeen tarkoituksenmukaisuus suhteessa haun tavoitteisiin, toiminta- ja taloussuunnitelman realistisuus sekä hankkeen laatu ja laajuus. Hakemusten keskinäisessä arvioinnissa käytetään seuraavia kriteerejä:

1. Harrastustoiminnan laatu

1.1 Harrastusten järjestäjien valinta ja tiedotus sekä ohjaajien osaaminen.

Harrastusten järjestäjien valintamenettelyn avoimuus.

Keinot, joilla kunta varmistanut, että harrastuksen ohjaajilla on tarvittavat tiedot ja taidot huomioiden harrastuksen sisältö sekä lasten ja nuorten kanssa työskentely.

1.2 Lasten ja nuorten kuulemisen laajuus ja laatu.

Hakulomakkeen kuulemista koskevassa kohdassa tulee kuvata, miten kuuleminen on järjestetty ja esitellä miten lasten ja nuorten harrastustoiveet (mukaan lukien avovastausten laadulliset tulokset) on toteutettu.

1.3 Etsivä harrastustoiminta sekä harrastustoiminnan esteettömyys ja saavutettavuus.

Mukaan lukien toimet erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten harrastamisen edistämiseksi.

1.4 Innovatiiviset harrastussisällöt

Esimerkkinä taidetta ja liikuntaa yhdistävä harrastus tai lasten ja nuorten ideoiden pohjalta rakennetut uudet harrastussisällöt.

1.5 Paikallisten erityispiirteiden huomioiminen

Esimerkiksi koulukuljetusten yhteensovittaminen harrastusten kanssa ja paikallisen liikunnan, urheilun, kulttuurin, kulttuuriperinnön tai muun osaamisen hyödyntäminen harrastuksissa.

1.6 Toteutuksen kehittämistoimet

Kunnan toimet, joilla se kehittää Harrastamisen Suomen mallin toteutustaan verrattuna edelliseen lukuvuoteen (ml. lapsilta ja nuorilta saatu palaute).

2. Suunniteltu harrastuksiin osallistuvien lasten ja nuorten sekä ohjaustuntien määrät. Lasten ja nuorten osuus kaikista kunnan lapsista ja nuorista.

2. Yleiset perusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyrkii strategiansa mukaisesti vaikuttamaan siihen, että kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat; että yhteiskuntaa uudistetaan luovalla, tutkivalla ja vastuullisella toiminnalla; ja että merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti. OKM:n strategia on luettavissa verkkosivuilta: <https://okm.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-263-628-7>

Hakemusten arvioinnissa ja vertailussa voidaan siten katsoa eduksi, jos toiminta tai hanke osaltaan edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja kestäväää kehitystä OKM:n strategian toimintalupauksen mukaisesti.

3. Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Aluehallintovirasto voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Aluehallintovirasto ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (valtionavustuslain 7 § 1 mom):

- Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista, kun otetaan huomioon hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtionavustuksen myöntäminen vääristää vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.

Jos avustus kohdistuu palkkakustannuksiin, voidaan avustus myöntää vain erityisen painavasta syystä jos avustuksen saaja on saanut rangaistuksen luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä (valtionavustuslain 7 § 2 mom).

4. Esteitä avustuksen myöntämiselle

Jos hakija on saanut aiemmin avustuksia aluehallintovirastolta, sen tulee huolehtia, että avustuspäätöksissä edellytetyt selvitykset avustusten käytöstä on tehty määräaikaan mennessä. Aluehallintovirasto hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa aluehallintovirastolle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytöstä.

Hakemus hylätään, jos se saapuu määräajan jälkeen.

* Mitä ehtoja avustuksen käyttöön liittyy?:

Avustusta voidaan käyttää seuraaviin hyväksyttäviin kustannuksiin:

- ohjaajien palkka- ja palkkiokuluihin sekä matkakuluihin (ml. erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten avustajien kulut)
- kohtuullisiin koordinoitukuluihin
- hyvin perusteltuihin kuljetuskustannuksiin harrastuspaikoille
- hankkeesta aiheutuviin tilakustannuksiin silloin, kun koulujen tilojen käyttö harrastamisen sisällön vuoksi ei ole mahdollista (koulun tilojen käytöstä ei voi aiheutua kustannuksia)
- välttämättömiin ja kohtuullisiin väline- ja materiaalikustannuksiin
- kohtuullisiin muihin kustannuksiin (esimerkiksi välipalat, kun lasten ja nuorten jaksaminen niitä edellyttää)

Avustuksen käyttöaika on 1.8.2023-31.7.2024. Avustus voi kattaa enintään 75 prosenttia avustettavan hankkeen kokonaiskustannuksista. Omarahoitusosuuteen ei voi esittää jotain toista valtionavustusta.

Valtionavustusta saa käyttää vain avustuspäätöksessä ilmoitettuun käyttötarkoitukseen. Toteutuneiden kokonaiskustannusten tulee aiheutua valtionavustushakemuksessa ja -päätöksessä määritellystä hankkeesta tai toiminnasta.

Avustuspäätöksen perusteena ovat hakemuksessa esitetyt kustannukset ja rahoitus. Avustuspäätöksessä ilmoitetaan, kuinka suuren osan myönnetty avustus saa kattaa avustettavan toiminnan tai hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Valtionavustuksella katetaan avustettavasta hankkeesta syntyvää alijäämää, joka muodostuu vähentämällä hyväksyttävistä

kustannuksista muut avustukset ja hankkeesta saadut tuotot. Jos avustus on suurempi kuin toteutunut alijäämä, ylimenevä osuus tulee palauttaa aluehallintovirastolle (ks. hakijan opas). Hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksessä ja sen liitteissä.

Kokonaiskustannukset voivat sisältää myös muita hankkeesta tai toiminnasta aiheutuneita kustannuksia kuin hyväksyttäviä kustannuksia (esim. hankkeesta tai toiminnasta aiheutuneet lisäkustannukset koulukuljetuksista). Kaikki kustannukset (myös muut kuin hyväksyttävät kustannukset) ja tuotot tulee raportointivaiheessa kirjata hanketta tai toimintaa varten perustettavalle kustannuspaikalle.

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan palkoista tai palkkioista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 80 000 euron vuosipalkkaa lakisääteisine sivukuluineen. Palkka voidaan maksaa rahapalkkana tai luontoisetuina. Avustuksen saajan tulee osoittaa luotettavasti esimerkiksi työajanseurannan avulla työpanoksen kohdistumisen välittömästi hankkeelle.

Avustuksen saajan taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti.

Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä. Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia.

Aluehallintovirastolla on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (valtionavustuslain 16 §).

Avustuksen saajan tulee selvittää, onko sillä velvollisuus noudattaa hankintalainsäädäntöä, ja ottaa tämä toiminnassaan huomioon. Myös valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton avustuksen saaja voi olla velvollinen kilpailuttamaan hankintansa noudattaen hankintalain mukaisia menettelyitä.

- Jos avustuksen saaja täyttää julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit (esim. rahoituksesta yli puolet on julkista rahoitusta), avustuksen saajan tulee noudattaa hankintalakia kaikissa hankinnoissaan.
- Jos avustuksen saaja saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta, saajan on tässä hankinnassa noudatettava hankintalakia. (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016). Opetus- ja kulttuuriministeriö on linjannut, että avustuksen saajan tulee pyytää tarjous useammalta kuin yhdeltä toimittajalta sellaisissa tavara- ja palveluhankinnoissa, jotka alittavat kansallisen kynnysarvon mutta joiden arvo ilman arvonlisäveroa ylittää 20 000 euroa.

*** Miten tuloksista ja avustuksen käytöstä raportoidaan?**

Avustuksen saajan tulee tallentaa ja lähettää avustuksen käyttöä koskeva raportointi aluehallinnon asiointipalveluun heti hankkeen tai toiminnan päätyttyä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua avustuksen käyttöajan päättymisestä. Selvitykseen sisältyy sekä talousraportointi että tuloksellisuusraportointi.

Myönnetyt avustukset:

Lisätietoja:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualue

Suunnittelija Jukka Moilanen, p. 0295 016 686, jukka.moilanen@avi.fi

Ylitarkastaja Marko Ojala, p. 0295 016 175, marko.ojala@avi.fi

Ylitarkastaja Mari Puhakka, p. 0295 016 560, mari.puhakka@avi.fi

Itä-Suomen aluehallintovirasto / opetus- ja kulttuuritoimi –vastuualue

Kirjastotoimen ylitarkastaja Virpi Launonen, p. 0295 016 845, virpi.launonen@avi.fi

Nuorisotoimen ylitarkastaja Laura Oksanen, p. 0295 016 150, laura.oksanen@avi.fi

Liikuntatoimen ylitarkastaja Tapio Niskanen, p. 0295 016 336, tapio.niskanen@avi.fi

Lapin aluehallintovirasto / opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualue

Liikuntatoimen ylitarkastaja Kai-Matti Joona, p. 0295 017 396, kai-matti.joona@avi.fi

Nuorisotoimentarkastaja Susanna Lammassaari, p. 0295 017 383, susanna.lammassaari@avi.fi

Lounais-Suomen aluehallintovirasto / opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualue

Suunnittelija Elli-Noora Rinne, p. 0295 018 085, elli-noora.rinne@avi.fi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto / opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualue

Ylitarkastaja Simo Luukkainen, p. 0295 018 824, simo.luukkainen@avi.fi

Suunnittelija Emilia Piitulainen, p. 0295 018 848, emilia.piitulainen@avi.fi

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualue

Liikuntatoimen ylitarkastaja Ulla Silventoinen, p. 0295 017 663, ulla.silventoinen@avi.fi

Suunnittelija Tapio Taskinen p. 0295 017 589, tapio.taskinen@avi.fi